

הלכות ברכות השחר ממזג קעז

שמעני וכיוצא בזה הכל בעל פה ואע"פ שאמרו חז"ל דברים שכתב אי אתה רשאי לאמרם בעל פה מ"מ כל דבר שהוא שגור ורגיל כפי הכל כגון אלו שאמרנו מותרו אבל אם לא שגור כפי הכל אע"פ ששגור בפיו אסור וי"א שמעם המנהג הוא שלא אסרו לומר דברים שכתב בעל פה אלא שאומר כדי להוציא אחרים ידי חובתם (אבל כל אחד לעצמו מותר ויש לזהר כסבא הראשונה אבל המקיל כסבא האחרונה אין צורך למחות בידו) וסומא מותר לקרות בעל פה להברי הכל משום עת לעשות לה' הפרו תורתך:

ג מעם למה אומרים משנת איזהו מקומן וכו' ג' סעיפים:

א קבעו לשנות אחר פרשת התמיד פרק איזהו מקומן וברייתא דרבי ישמעאל כדו שזכה כל אדם ללמוד בכל יום מקרא משנה ותלמוד דברייתא דרבי ישמעאל היא במקום התלמוד שהמרש כהלמוד ומפני שהוא תחלת תורת כהנים שהוא ראש לכל פרשת הקרבנות קבעו אצל הקרבנות וכן משנת איזהו מקומן קבעו אחר התמיד משום שנאמר וכל מקום מוקטר מוגש לשמי וכי בכל מקום מקטירין ומגישין אלא אלו תלמודי חכמים שעוסקין בחלכות עבודה בכל יום בכל מקום שהם מעלה אני עליהם כאלו מקטירים ומגישים לשמי ועוד מפני שבפרק זה אין בו מחלוקת והוא משנה ברורה למשה מסיני:

ב אין קריאת פרק זה וברייתא זו עולה ללמוד משנה ותלמוד אלא למי שמבין אבל מי שאינו מבין צריך ללמוד ולהבין שאם לא כן אינו נחשב ללמוד שאף בתפלה מוטב להתפלל בלשון שמבין אלא שיש לומר שאף שהוא אינו מבין הקב"ה יודע בוונתו ומבין אבל אם אומר המשנה ואינו מבין אינו נקרא לימוד כלל:

ג יש מקומות שאין אומרים איזהו מקומן בבית האבל מפני שאסור בהלמוד תורה ואין זה נכון שכל שהוא סדר היום אין בו משום תלמוד תורה לאבל כמו שכתבאר בסיומן תקנ"ד ובי"ד סימן שפ"ד:

- א ראה לקמן סי' נח ואילך.
 - ד מור וש"ע, לבוש, ולענין פסקי המוספין עיי' לקמן סי' תפח סי"ח, ולענין מפורש עיי' לקמן סי' רפד סי"ד.
 - ה גיטין ט, ב, וראה גם לקמן סי' רפד שם, הל' ת"ת פ"ב ה"ג.
 - ו ר"ח, הובא במחברדי גיטין שם רמז תג מור בשם הודו ר' חיים באור ידוע הלכות תפילין (ח"א סי' תקנה), ש"ע.
 - ז אור זרוע שם, דרכי חנה, מ"א.
 - ח רמ"ש הובא במור, תוס' תמורה יד, ב ר"ה דברים, לבוש.
 - ט תענית כח, א, תוספות ישינים ביוצא ע, א ר"ה ובעשור.
 - י מ"א.
 - יא דב"ז ח"ה סי' קלה הובא בב"א, וראה גם פ"ח, הקרי הלכות ח"ז ג, ב.
 - יב תוספות ב"ק ג, ב, ר"ה כדמחריגים, מ"א.
 - יג תהלים קיש, קבו.
- סימן ג**
- א** תשובת רב גפרוני (סי' פ), ובאגדה"ז ברבות חלק התשובות סי' שסג), סדר דבר עמוד, תוס' קידושין ל,

- א ר"ה לא צריכא, רמ"ש קידושין פ"א סי' נג, מור וש"ע, וראה גם לעיל סי' א מהר"ח סי"ג, וראה לקמן סי' נד סוף ס"ד בענין הקדוש שלאחריו.
- ב ובהם פרק ה.
- ג תורת כהנים ריש פ' וקרא.
- ד קידושין ג, א, וראה גם לקמן רס"י קנה, הל' ת"ת פ"ב ח"א, ק"א שם פ"א סוף מק"א.
- ה עיי' הל' ת"ת פ"א ה"ד, פ"ב ה"א תש"ג, וראה גם לעיל סי' מז פ"ב.
- ו סוד, לבוש, וראה, ב"ה, פרישה ס"ק ג.
- ז מלאכי א, יא.
- ח מנחות ק, ק, וראה לעיל רס"י מח, שבפסוקי דקריאת אמרנו ונשלמה פרס שפתנו.
- ט הדין דא"ה ברבות לב, א, ב"י, לבוש, עיי' הקרי הלכות ח"ז יא, ב.
- י מ"א ס"ק ב, וראה גם הל' ת"ת פ"ב ה"ד.
- יא עיי' הפעם לקמן סי' פ"א ס"ה.
- יב כנסת הגדולה ומ"א ס"ק א.
- יג ולענין ברכת התורה עיי' לעיל סי' מז ס"ח תש"ג.
- יד סי' זה שנוער לא הניע לדינו, וראה מוש"ע שם ס"ד, וראה סי' הנגדים – ה"ל עיי' 47 לענין תשעת באב